

„Očekávej na Hospodina!“

Texty na tento týden

Ž 27,14; Ř 8,18–25; Ž 131; Mt 18,3; Ž 126; Ž 92; Mk 16,1–8; 2Pt 1,19

Základní verš

„Očekávej na Hospodina! Bud' pevný a posilni své srdce! Očekávej na Hospodina!“ (Ž 27,14; ČSP)

Dostali jsme se k závěru studia žalmů v tomto čtvrtletí. Během našeho putování jsme šli cestou bázně před majestátním Stvořitelem, Králem a Soudcem; cestou radosti z vysvození, odpuštění a ze spasení, které nám dává Bůh; cestou smutku, bolesti a nářku a také cestou úžasného zaslíbení věčné Boží přítomnosti a očekávání nekonečného uctívání Boha v celém vesmíru. Naše cesta však pokračuje. Žijeme totiž nadějí na příchod našeho Pána, kdy se naplní naše touha po Bohu. Pokud bychom tedy měli zdůraznit nějakou závěrečnou myšlenku žalmů, mohla by to být výzva: „Očekávej na Hospodina!“

Očekávání na Hospodina není nudné nicnedělání či zoufalé vyhlížení slavné události. Naopak, čekání na Hospodina je naplněné důvěrou a vírou, která se projevuje ve skutcích. Toto čekání změní naše smutné a pochmurné večery v jasné ráno plné radosti (Ž 30,6; Ž 143,8). Posiluje naše srdce obnovující se nadějí a Bohem darovaným pokojem. Čekání nás motivuje usilovně dělat to, k čemu nás Bůh povolal, a přinášet snopy bohaté úrody z jeho „misijních polí“ (Ž 126,6; Mt 9,36–38). Čekání na Hospodina nás nezklame. Naopak, bude bohatě odměněno, protože Hospodin je věrný všem svým zaslíbením (Ž 37,7–11.18.34; Ž 71,1; Ž 119,137.138).

Osnova lekce

Závěrečná lekce věnující se studiu žalmů nás přivádí k úžasnému tématu naděje. Autoři žalmů často vyjadřují rozhodnutí trpělivě „očekávat na Hospodina“ a na jeho zásah, který ukončí působení zla a nastolí znovu vládu lásky a spravedlnosti.

- Ž 37: Trpělivé očekávání na Boží zásah (neděle)
- Ž 131: Očekávání s důvěrou, jakou má dítě k mamince (pondělí)
- Ž 126: Očekávání s důvěrou na základě minulých zkušeností (úterý)
- Ž 92: Sobotní den jako škola důvěry (středa)
- Ž 30,6; Ž 59,17: Důvěra, že po dlouhé noci přijde „nové ráno“ (čtvrtek)

ZTIŠ SE A ČEKEJ

⁷Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj. Nevzrušuj se kvůli tomu, kdo jde úspěšně svou cestou, nad tím, kdo strojí pikle. ⁸Odlož hněv a zanech rozhořčení, nevzrušuj se, ať se nedopustíš zlého, ⁹neboť zlovolníci budou vymýceni, ale kdo naději skládá v Hospodina, obdrží zemi. (Ž 37,7–9)

Všechnu naději jsem složil v Hospodina. On se ke mně sklonil, slyšel mě, když o pomoc jsem volal. (Ž 40,2)

Osobní studium

Jaké výzvy zaznívají v uvedených verších?

Ž 27,14

Ž 37,7–9.34

Ž 39,8

Ž 40,2

Ž 69,7

Ga 5,5

Ř 8,18–25

Čekání patří v našem životě mezi největší stresory. Bez ohledu na to, kdo jsme, kde žijeme a v jaké situaci se nacházíme, každý z nás musí občas na něco čekat. Čekáme v obchodě, v koloně aut nebo u lékaře na výsledky vyšetření. Nic z toho není příjemné.

Jak je to s čekáním na Boha? Obraz čekání (očekávání) na Hospodina se nenachází jen v žalmech, ale v celé Bibli. V kontextu čekání se často setkáváme s důležitou vlastností, kterou je vytrvalost. Právě díky ní nemusíme podlehnout obavám ze zklamání a strachu, že Bůh nebude jednat v náš prospěch. Oddané Boží dítě čeká s jistotou a je přesvědčeno o Boží věrnosti. Je si jisté, že se na Boha může

spolehnout a že, i když se nám to právě teď nezdá, Bůh nakonec připraví to nejlepší řešení každé situace.

Očekávání na Hospodina je něco zcela jiného než čekání na autobus nebo ve frontě u pokladny. Je to hluboká touha po Bohu, kterou můžeme přirovnat k velké žízni na vyprahlé místo bez vody (Ž 63,2). Žalmista sice čeká na různá požehnání od Boha, ale jeho touha být v Boží přítomnosti převyšuje jakoukoli jinou touhu a potřebu v jeho životě.

Apoštol Pavel ve svém listu Římanům říká, že Bůh i celé stvoření čekají na obnovu světa a na požehnané setkání Boha a jeho lidu na konci času. „Celé tvorstvo toužebně vyhlíží a čeká, kdy se zjeví sláva Božích synů“ (Ř 8,19).

To je nádherné zaslíbení!

Zatímco čekáme na naplnění velkých Božích zaslíbení a na setkání s Bohem a „veškeré tvorstvo až podnes společně sténá a pracuje k porodu“ (Ř 8,22), Bůh zůstává prostřednictvím Ducha svatého se svým lidem.

Během čekání jsme povoláni vydávat svědectví (Sk 1,4–8) o plánu spasení, který vyvrcholí v novém stvoření. Právě toto nové stvoření je to očekávané a konečné naplnění našich nadějí. Jako společenství věřících jsme přijali jméno „adventisté“, které obsahuje myšlenku naděje na příchod Krista, kterého očekáváme. Čekáme a víme, že naše čekání není marné. Kristova smrt a vzkříšení při prvním příchodu je zárukou jistoty jeho druhého příchodu.

Aplikace

Co od Boha očekáváš v tomto období tvého života? Jak se můžeme naučit čekat na Boží odpověď, zvláště když to, o co se ve víře modlíme, se ještě neuskutečnilo?

JAKO DÍTĚ U MATKY

¹Poutní píseň, Davidova. Nemám, Hospodine, domýšlivé srdce ani povýšený pohled. Neženu se za velkými věcmi, za divy, jež nevystihnou, ²nýbrž chovám se klidně a tiše. Jako odstavené dítě u své matky, jako odstavené dítě je ve mně má duše. ³Čekej, Izraeli, na Hospodina nyní i navěky. (Ž 131)

Osobní studium

Jak popisuje úvodní žalm náš vztah k Bohu?

Boží lid žije ve světě, který přináší trápení, bolest a pokušení do života všech lidí. Žalmista je ale přesvědčen, že je Božím dítětem a že celý jeho život závisí na Bohu. Tato skutečnost ho naplňuje radostí a on vyznává, že pro něj pýcha ani domýšlivost nemá žádnou cenu. Podvod pýchy totiž spočívá v tom, že vede k sobectví a neschopnosti vnímat cokoli jiného než sebe. Pyšní jsou zaslepeni svou důležitostí a nevidí Boha, který je převyšuje.

Spravedliví však pozvedají své oči k Bohu (Ž 123,1.2). Uznání Boží velikosti je vede k pokoře a osvobozuje je od samolibosti a zbytečných ambicí. Žalmista vyznává, že se nežene za „velkými věcmi“, které jsou pro něj nedosažitelné (Ž 131,1). Použité výrazy popisují Boží skutky, které jsou mimo lidské chápání. Moderní věda nám ukazuje, že i ty „nejjednodušší“ věci mohou být neuvěřitelně komplikované a přesahovat hranice našeho pochopení a naší představivosti. Obecně platí, že čím více se dozvídáme

o světě kolem nás, tím větší záhady se před námi otevírají.

Obraz dítěte v matčině náruči (Ž 131,2) je úžasným popisem člověka, který v Boží náruči nachází klid a ztišení. Vyjadřuje láskyplný vztah, který má dítě se svou matkou v raných fázích svého života.

Bůh nás zbavuje pýchy a nesmyslných ambicí. Touží nás zároveň vést dál, od „mléka“ k „pevnému pokrmu“, kterým je podle Ježíše respektování Boží vůle a práce na díle, ke kterému nás povolal (J 4,34, také Žd 5,12–14). Dětská důvěra zobrazená v Ž 131 se tak stává zralou vírou, která byla vyzkoušena těžkostmi života, obstála a dospěla k poznání, že Bůh je věrný a dostojí svému slovu.

Na konci žalmu se autor soustředí na společenství Božího lidu. Jsme povoláni využít naši zkušenost s Bohem k povzbuzení jeho církve. Naše osobní zkušenost s Boží věrností a dobrotou může pomoci těm, jejichž víra stále zápasí. Naše svědectví o Kristu může být užitečné i pro naše spoluvěřící, kteří často potřebují prožít novou zkušenost s Kristem.

Aplikace

„Amen, pravím vám, jestliže se neobrátíte a nebudete jako děti, nevejdete do království nebeského“ (Mt 18,3). Na co nás tímto přirovnáním chce Ježíš upozornit?

PŘINÁŠENÍ SNOPŮ

¹Poutní píseň. Když Hospodin úděl Sijónu změnil, bylo nám jak ve snu. ²Tehdy naše ústa naplnil smích a náš jazyk plesal. Tehdy se říkalo mezi pronárody: „Hospodin s nimi učinil velké věci.“

³Hospodin s námi učinil velké věci, radovali jsme se. ⁴Hospodine, změň náš úděl, jako měníš potoky na jihu země! ⁵Ti, kdo v slzách sejí, s plesáním budou sklízet. ⁶S pláčem nyní chodí, kdo rozsévá, s plesáním však přijde, až ponese snopy. (Ž 126)

Osobní studium

Co dává podle úvodního žalmu sílu a naději Božímu lidu? Co z toho můžeš aplikovat ve svém životě?

Hospodinova zázračná vysvobození v minulosti jsou pro Boží lid nevyčerpatelným zdrojem inspirace a naděje pro budoucnost. To, co jsme s ním prožili, bylo tak úžasné, že to můžeme popsat jako splněný sen (Iz 29,7.8). Za zmínku stojí, že lidé, kteří chválí Hospodina za jeho vysvobození ze zajetí v minulosti (Ž 126,1), jsou právě teď sami v zajetí (Ž 126,4).

Radost ze záchrany se prostřednictvím písní zpřítomňuje a můžeme ji vnímat jako vlastní prožitek. Další generace udržují události z biblických dějin živé tím, že zkušenosti svých předchůdců vnímají, jako by je prožili oni sami. Živá víra se projevuje tím, že chválí Boha za pomoc těm, kteří tu byli před nimi, jako by to udělal pro ně samotné.

Připomínání Božích činů v minulosti posiluje a obnovuje naději, kterou prožíváme. Obraz „potoků na jihu“ (Ž 126,4) je výstižným obrazem toho, jak Bůh rychle a účinně

jedná ve prospěch svého lidu. Jih Judska byl vyprahlým pouštním regionem. Potoky však mohly zem rychle zavlažit, když se naplnily vodou při prudkých lijácích v období dešťů. Pravidelné každoročně se opakující časná a pozdní deště byly klíčové pro zajištění dostatečné úrody (Dt 11,14; Dt 28,12). Také obraz rozsévání v slzách, ale sklizně s radostí (Ž 126,5.6) je Božím zaslíbením, které vede od těžké přítomnosti ke šťastné budoucnosti.

Konec období žní byl časem, kdy starověcí Izraelité putovali s úrodou do Božího chrámu v Jeruzalémě (Ex 34,22.26). Motiv úrody poskytl lidem v tehdejší době důležitá duchovní naučení. Tak jako tvrdá práce při setí a péči o pole, sady a vinice je odměněna radostí z bohaté úrody, tak i současné zkoušky Božího lidu budou na konci věků korunovány radostí ze spasení. Obraz velké žně poukazuje na obnovení Božího království na zemi při Kristově druhém příchodu (Am 9,13–15; Mt 9,37). I zde se ovšem objevuje téma čekání na správný čas. Je to jako při sklizni, kdy musíme trpělivě čekat, až vše dozraje a my budeme moci vidět ovoce naší práce.

Aplikace

Uvažuj o některých obdobích, kdy jsi jasně viděl Hospodina působit ve tvém životě nebo v životě tvých blízkých. Jak můžeš z těchto zkušeností čerpat povzbuzení a naději v těžších chvílích?

ČEKÁNÍ A BOŽÍ SOBOTNÍ ODPOČINEK

⁵Hospodine, svými skutky působíš mi radost, plesám nad činy tvých rukou. ⁶Tvoje činy, Hospodine, jsou tak velkolepé, tvoje záměry jsou přehluboké! [...] ¹¹Můj roh jsi však vyvýšil jako roh jednorozce, olej nejčistší jsi na mne vylil. [...] ¹³Spravedlivý roste jako palma, rozrůstá se jako libanónský cedr. ¹⁴Ti, kdo v domě Hospodinově jsou zasazeni, kdo rostou v nádvořích našeho Boha, ¹⁵ještě v šedinách ponosou plody, zůstanou statní a svěží... (Ž 92,5.6.11.13–15)

Osobní studium

Přečti si Ž 92. Která dvě témata spojená se dnem odpočinku zdůrazňuje tato „píseň ke dni sobotnímu“ (Ž92,1)?

Chvála Boha za velkolepé činy jeho rukou (Ž 92,5.6) a popis spravedlivých prostřednictvím jazyka připomínajícího zahradu Eden (Ž 92,13–15) jasně ukazují na stvoření. To je první téma v tomto textu, které připomíná sobotu. Dále Ž 92 velebí Hospodina, že jako Bůh spravedlnosti zvítězil nad nepřáteli (Ž 92,8–16). Tím zdůrazňuje druhé téma soboty, kterým je vykoupení a záchrana (Dt 5,12–15). Ž 92 tedy vyvyšuje Boha za stvoření v minulosti, za to, že udržuje svět v současnosti, a poukazuje na naději v budoucnosti, kdy Bůh na konci věků ustanoví věčný pokoj a řád.

Lidé se mohou těšit ze sobotního odpočinku, protože Bůh je „Nejvyšší“ (Ž 92,2). Jeho svrchované postavení mu dává jedinečnou výhodu nad všemi jejich nepřáteli.

Přestože je Nejvyšší, Hospodin se ochotně sklání, aby zachránil ty, kteří ho prosí o pomoc. Hospodinovo dílo stvoření a zejména vykoupení tohoto stvoření by mělo inspirovat lidi, aby Boha uctívali a milovali. Vždyť život na hřbíchem zničené zemi bez naděje na vykoupení není nic, z čeho bychom měli být nadšeni. Milujeme, trpíme a umíráme. Mělo by to všechno nějaký smysl, kdyby ne-

existovala žádná naděje? Proto oslavujeme Hospodina nejen jako našeho Stvořitele, ale také jako našeho Vykupitele.

Odkaz na „nejčistší olej“ vyjadřuje žalmistovu obnovenou touhu sloužit Bohu opět jako jeho služebník (Ž 92,11). Pomazání olejem bylo symbolem posvěcení vyvolených lidí v národě – kněží a králů (Ex 40,15; 1S 10,1). Žalmista si však na popsání svého pomazání vybral neobvyklé hebrejské slovo *balal*, které obvykle neodkazovalo na pomazání Božích služebníků. Označuje spíše „smíchání“ oleje s jinými částmi oběti (Ex 29,2; Lv 2,4.5). Žalmistovo jedinečné použití slova *balal* naznačuje, že autor chce sám sebe přinést jako živou oběť a cele se zasvětit Hospodinu (Ř 12,1).

Nemělo by nás překvapit, že myšlenky o zasvěcení nacházíme právě v žalmu věnovaném sobotě. Vždyť sobota je znamením, že Hospodin posvěcuje svůj lid (Ex 31,13). Obrazy libanónských palem a cedrů pak představují Boží lid, který roste ve víře a naplno oceňuje Boží lásku a úžasné záměry, které má Bůh se stvořením. Sobota je znamením věčné smlouvy Hospodina s jeho lidem (Ez 20,20). Proto je sobotní odpočinek pro Boží lid nezbytný. Posiluje ho, aby s důvěrou čekal na Hospodina, který nakonec naplní všechna zaslíbení vyplývající z jeho smlouvy (Žd 4,1–10).

Aplikace

Přečti si ještě jednou Ž 92. Jaká naděje je v textu zdůrazněna? Jak může být toto zaslíbení pro nás povzbuzením už tady a teď?

PLESÁNÍ, KTERÉ PŘICHÁZÍ RÁNO

Neboť jeho hněv je na okamžik, jeho přízeň však na celý život. Večer se uhostí pláč, a ráno všechno plesá. (Ž 30,6)

Já však budu zpívat o tvé síle, nad tvým milosrdenstvím hned zrána budu plesat. Vždyť ses mi stal nedobytným hradem, útočištěm v den soužení mého. (Ž 59,17)

Osobní studium

Přečti si Ž 5,4; Ž 30,6; Ž 59,17; Ž 92,2,3; Ž 119,147; 2Pt 1,19 a Zj 22,16. Jaká část dne symbolicky znázorňuje čas Božího vykoupení a proč?

Dobou, kdy je v žalmech očekáváno Boží vykoupení, je obvykle ráno. Dlouhá noc zoufalství a problémů končí (Ž 130,5,6) a projevuje se Boží příznání. V Ž 143 Boží vysvobození změní temnotu smrti (Ž 143,3) ve světlo nového rána (Ž 143,8) a pobyt v jámě (Ž 143,7; „hrobu“; BK) změní na chůzi „po rovné zemi“ (Ž 143,10).

Přečti si text Mk 16,1–8. V čem je toto ráno pro nás tak důležité?

Ráno vzkříšení Ježíše Krista otevřelo cestu pro věčné ráno Božího spasení pro všechny, kdo v něj věří. Ježíšovi učedníci naplno prožili splnění zaslíbení, které zaznívá v Ž 30: „Večer se uhostí pláč, a ráno všechno plesá“ (Ž 30,6). Stalo se to tehdy, když se setkali se vzkříšeným Kristem. Jen díky Boží přízni a jeho bezpodmínečné

lásce se i náš pláč jednou promění v radost (Ž 30,6.8).

Jako ranní hvězda (jitřenka) ohlašuje nový den, tak víra způsobí, že Boží děti prožijí novou realitu věčného života (2Pt 1,19). Ježíš je „jasná hvězda jitřní“ (Zj 22,16), kterou netrpělivě očekáváme, aby nastolila Boží království, ve kterém už nebude noc, zlo a smrt (Zj 21,1–8.25). Vždyť právě takové království čekáme víc než cokoli jiného, když mluvíme o čekání na Hospodina. A takové čekání určitě stojí za to.

„Kristus mohl nad otevřeným Josefovým hrobem vítězně prohlásit: ‚Já jsem vzkříšení a život‘ (J 11,25). To může říci jen Bůh. Všechny stvořené bytosti žijí jen z jeho vůle a moci. Jejich život závisí na Bohu. Od nejvyššího serafína po nejnepatrnější živou bytost všichni čerpají život z věčného Zdroje. Jedině ten, kdo je jedno s Bohem, mohl říci, že má moc život položit a zase jej přijmout. Kristus měl ve svém božství moc lámat pouta smrti.“ (DA 785; TV 501.502)

Aplikace

Říká se, že smrt je zakódována v našich buňkách již od narození. Pro nás jako padlé bytosti je toto smutné konstatování skutečností. Jaké zaslíbení jsme mohli přijmout díky Ježíšovu vzkříšení? Proč nikdy nesmíme zapomenout, že smrt je pro nás jen spánkem?

PODNĚTY K ZAMYŠLENÍ

Přečtěte si kapitolu „Trvalý pokoj“ z knihy *Cesta k vnitřnímu pokoji* (SC 67–75; CVP 69–76).

V žalmech zaznívá naléhavá výzva: „Ztiš se před Hospodinem a čekej na něj“ (Ž 37,7). Když se nám čekání zdá tíživé, nejisté a osamělé, vzpomeňme si na učedníky v den Ježíšova nanebevstoupení (Sk 1,4–11). Ježíš byl vzat do nebe před jejich očima, zatímco oni byli ponecháni na zemi, aby čekali, až se někdy, neznámo kdy, v budoucnosti vrátí. Kdo kdy zažil intenzivnější touhu po Božím požehnání než učedníci ten den? Toužili, aby mohli být s Ježíšem. Dostalo se jim však poučení, aby čekali na splnění Otcova zaslíbení a na Ježíšův návrat. Mohlo by se nám zdát, že učedníci budou naplněni zoufalstvím a zklamáním. Ale opak byl pravdou. Vrátili se do Jeruzaléma a udělali přesně to, co jim Ježíš přikázal – čekali na dar Ducha svatého a pak v jeho moci kázali světu evangelium (Sk 1,12–14; Sk 2).

Očekávat Kristův příchod by nebylo možné, kdyby v nás Duch svatý nekonal své dílo. Jakékoli lidské nadšení neobstojí ve zkouškách a nevydrží. Na to jsme příliš křehcí. Jediný způsob, jak můžeme vytrvale čekat na Kristův návrat, spočívá v setrvání v Ježíši Kristu. Tedy mít s ním osobní vztah.

„Jestliže v našich srdcích bude žít Ježíš Kristus, pomůže nám, abychom ,chtěli i konali, co se mu líbí‘ (Ep 2,13). Budeme jednat jako on a v našem životě bude zřejmé působení jeho Ducha. Když mu projevíme svou lásku a budeme žít v něm, budeme duchovně růst, ,a tak budeme stále podobnější Kristu, který je naší hlavou‘ (Ef 4,15).“ (SC 75; CVP 76) Během našeho čekání na Pána můžeme v žalmech nacházet klid a povzbuzení. V našich modlitbách a písničkách se každý den může setkávat naše srdce s Božím srdcem.

Otázky k rozhovoru

1. Proč je v našem duchovním životě čekání důležité? Jakou zkušenost měli s čekáním někteří z biblických hrdinů víry? Jak čekání posílilo jejich víru? (Ř 4,19–22; Žd 11)
2. Co bude na konci našeho čekání? (Ž 37,34–40) Co očekáváme, že se stane, když vše dospěje ke svému konci? Jakou naději nacházíme v těchto textech například v souvislosti se spravedlností, které je v našem porušeném světě tak bolestně málo?
3. Můžeme říci, že mrtví už nečekají? (Kaz 9,5) Skončilo jejich čekání na Ježíše? Jakou naději můžeme najít v odpovědi na tuto otázku?